

TERAJU

PENERAJU BUMIPUTERA

KEMENTERIAN EKONOMI

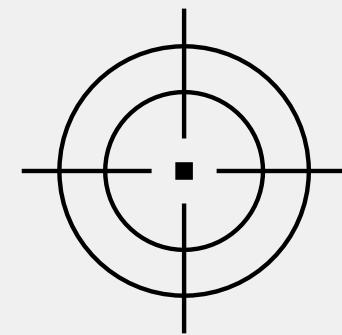
SLAID PEMBENTANGAN SESI PEMUKIMAN SETAHUN SELEPAS KEB 2024

**YBHG. EMERITA PROFESSOR
TAN SRI DATO' SERI DR. MAZLAN
OTHMAN**

**PENGUASAAN TEKNOLOGI BAHARU
ventureTECH**

PENGENALAN

Sesi Pra-Pemukiman – Setahun Selepas KEB 2024 bagi Kumpulan Penguasaan Teknologi Baharu telah berjaya dianjurkan pada 28 April 2025 di MIGHT Partnership Hub, Cyberjaya.

OBJEKTIF

Menilai dan memperkuuh pelaksanaan **11 ikhtiar utama** di bawah PuTERA35

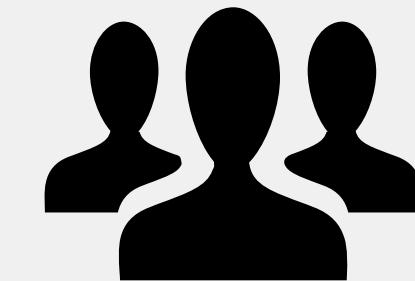
FOKUS

- Mengenal pasti isu dan cabaran semasa
- Merangka cadangan penambahbaikan

PENYERTAAN

Sebanyak **29 peserta** daripada pelbagai **kementerian persekutuan, agensi kerajaan dan wakil kerajaan negeri** telah mengambil bahagian dalam sesi ini

KUMPULAN

Perbincangan dibahagi kepada **5 kumpulan** berdasarkan **tema ikhtiar**.

KUMPULAN 1: KESIHATAN DAN KESEJAHTERAAN MASYARAKAT

PEMACU: 1

IKHTIAR 3:

MENINGKATKAN PENYERTAAN BUMIPUTERA
DALAM PEMBANGUNAN TEKNOLOGI TERMAJU
BERKAITAN BIDANG KETERJAMINAN KESIHATAN

PENYELARAS: MOSTI

PELAKSANA: MOSTI, KKM

TEMPOH: 2025 HINGGA 2030

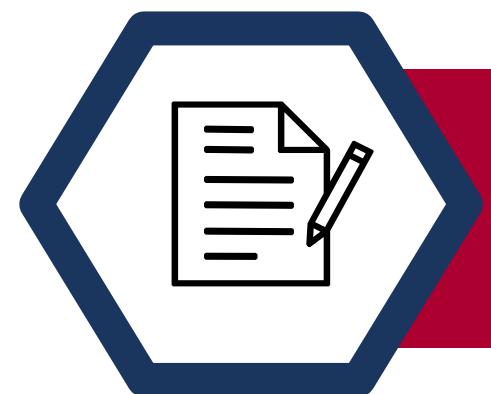
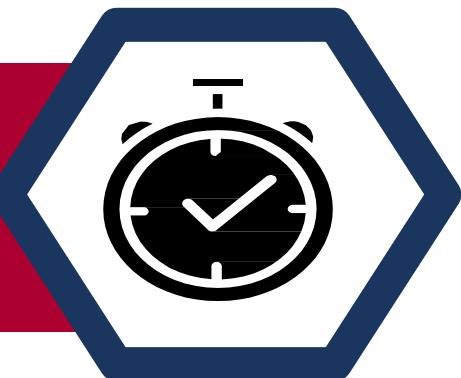
ISU & CABARAN

Tiada skim pembiayaan khusus untuk produk/teknologi kesihatan Bumiputera.

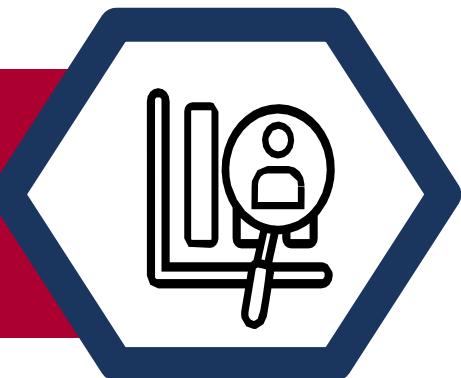

Kurangnya kesedaran Kementerian terhadap produk tempatan.

Kekurangan promosi, pemasaran, serta tahap pengkomersialan produk Bumiputera rendah kerana kekangan pendaftaran dan penjenamaan

Proses kelulusan dan pensijilan yang panjang.

Peluang pekerjaan terhad dan gaji tidak kompetitif dalam bidang teknologi kesihatan.

CADANGAN PENAMBAHBAIKAN

Menjalinkan kerjasama awam-swasta untuk membentuk kesedaran berkaitan **ekosistem** yang menyokong industri Bumiputera serta mewujudkan Technology Transfer bagi sektor Kesihatan.

KUMPULAN 1: KESIHATAN DAN KESEJAHTERAAN MASYARAKAT

PEMACU: 1

IKHTIAR 4:

MENINGKATKAN PENGLIBATAN SYARIKAT

BUMIPUTERA DALAM PENGELUARAN VAKSIN DAN

PRODUK BIOLOGIKAL MANUSIA YANG HALAL DAN

BERETIKA

PENYELARAS: KKM

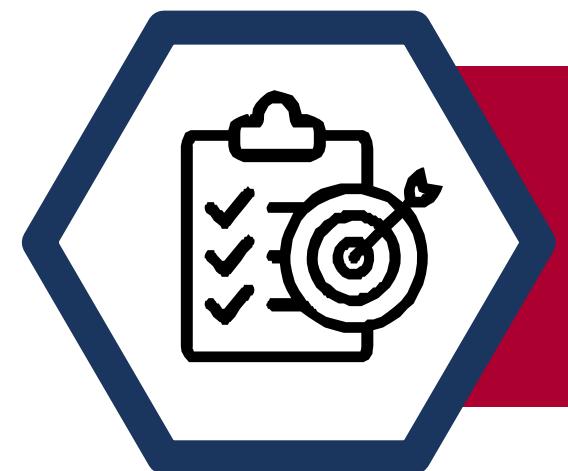
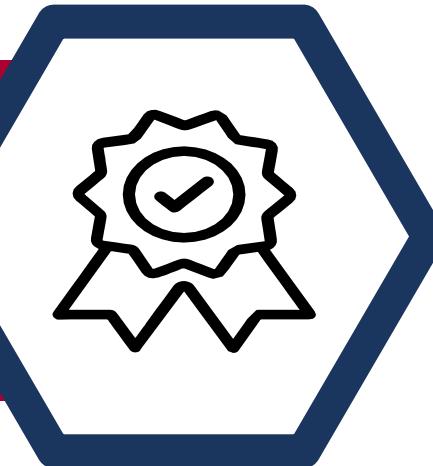
PELAKSANA: MITI, KKM, MOSTI

TEMPOH: 2025 HINGGA 2030

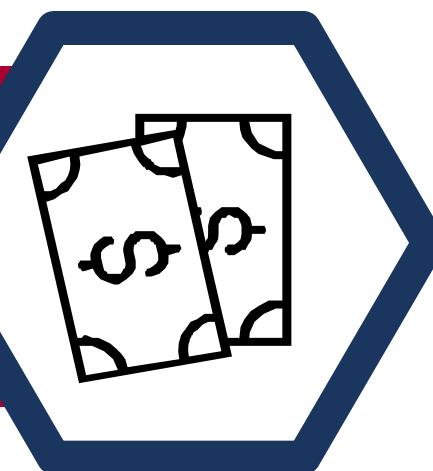
ISU & CABARAN

Halal vaksin ialah pasaran niche, tiada negara memfokuskan elemen halal dalam pembangunan vaksin.

Tiada piawaian antarabangsa bagi vaksin halal.

Ujian klinikal bagi produk vaksin yang panjang dan berkos tinggi.

Malaysia masih bergantung kepada produk dan teknologi kesihatan import yang dianggap lebih berkualiti.

CADANGAN PENAMBAHBAIKAN

Malaysia menghasilkan standard halal untuk vaksin dan produk biologi manusia, menjadikannya kayu ukur bagi negara-negara OIC dalam piawaian dan regulasi halal serta sijil halal JAKIM diiktiraf sebagai sijil yang dipercayai dan diakui.

KUMPULAN 2: KESELAMATAN DIGITAL, INFRASTRUKTUR SIBER, PENDIGITALAN DAN AUTOMASI

PEMACU: 1

IKHTIAR 5:

MENINGKATKAN PENYERTAAN DALAM
PERKHIDMATAN BERKAITAN PERLINDUNGAN DAN

KESELAMATAN DATA SERTA PENCEGAHAN

JENAYAH SIBER

PENYELARAS: KDN

PELAKSANA: KDN, KD, KK

TEMPOH: 2025 HINGGA 2030

ISU & CABARAN

1

Kekurangan dana ujibeli dan kos tinggi teknologi serta logistik

2

Tahap literasi digital yang rendah, kurang kesedaran keselamatan siber, dan isu keyakinan terhadap pihak berkuasa

3

Kurangnya pakar yang mampu menyampaikan konsep keselamatan siber dengan mudah serta kos tinggi untuk latihan dan peningkatan kemahiran menjadi halangan utama.

4

Peraturan lebih ketat terhadap teknologi tempatan berbanding teknologi import menghambat pertumbuhan syarikat Bumiputera dalam industri keselamatan siber domestik.

CADANGAN PENAMBAHBAIKAN

- Program MySTI menerusi penandaan logo dan sijil MySTI.

- Memperuntukkan 10% syarikat bumiputera dalam senarai vendor perolehan kerajaan menerusi Program MySTI

KUMPULAN 2: KESELAMATAN DIGITAL, INFRASTRUKTUR SIBER, PENDIGITALAN DAN AUTOMASI

PEMACU: 1

IKHTIAR 16:

MENINGKATKAN PENGLIBATAN SYARIKAT
BUMIPUTERA DALAM MENCipta SERTA
MEMBANGUNKAN TEKNOLOGI ROBOTIK, AI DAN
SISTEM AUTOMASI

PENYELARAS: MOSTI

PELAKSANA: KKDW, MOSTI, KD, MARA

TEMPOH: 2025 HINGGA 2030

ISU & CABARAN

1

Kekurangan dana R&D dan penguasaan bukan Bumiputera dalam pasaran.

2

Kekurangan penyedia penyelesaian tempatan dan integrator sistem dalam kalangan syarikat Bumiputera, dengan majoriti pasaran didominasi oleh syarikat bukan Bumiputera.

3

Penyertaan Bumiputera rendah dalam pembangunan teknologi automasi

CADANGAN PENAMBAHBAIKAN

- Program MySTI menerusi penandaan logo dan sijil MySTI.

.....

- Memperuntukkan 10% syarikat bumiputera dalam senarai vendor perolehan kerajaan menerusi Program MySTI

KUMPULAN 2: KESELAMATAN DIGITAL, INFRASTRUKTUR SIBER, PENDIGITALAN DAN AUTOMASI

PEMACU: 1

IKHTIAR 13:

MEMPERLUASKAN INISIATIF MALAYSIA DIGITAL KE
LUAR BANDAR DAN NEGERI KURANG MEMBANGUN
BAGI MEMBOLEHKAN BUMIPUTERA MENDAPAT
MANFAAT DARIPADA PELABURAN BAHARU
BERKAITAN TEKNOLOGI DAN PENDIGITALAN

PENYELARAS: KD

PELAKSANA: MoF, KE, MITI, KD, KK, MOSTI

TEMPOH: 2025 HINGGA 2030

ISU & CABARAN

1

Jurang digital di luar bandar tinggi.

2

Program seperti PLATS hanya terhad di Selangor.

3

Kesedaran rendah terhadap Fintech dan inisiatif digital.

4

Jaringan internet luar bandar lemah,

CADANGAN PENAMBAHBAIKAN

- Pelaksanaan **roadshow** melalui platform fizikal, serta jelajah MADANI.

.....

- Memanfaatkan RTC, UTC secara berterusan.

KUMPULAN 3: KELESTARIAN ALAM SEKITAR

PEMACU: 1

IKHTIAR 6:

MEREKAYASA EKONOMI LUAR BANDAR MELALUI
PERLUASAN AKSES KEPADA PEMBIAYAAN
ALTERNATIF DAN PENGLIBATAN DI DALAM
INDUSTRI HGHV TERUTAMANYA PERALIHAN
TENAGA DAN PERTANIAN PINTAR SERTA
PENANAMAN HERBA BERNILAI TINGGI

PENYELARAS: KKDW

PELAKSANA: MOF, Kementerian Ekonomi, KKDW,
KPKM, Kerajaan Negeri, MARA, JAKOA

TEMPOH: 2025 HINGGA 2030

ISU & CABARAN

01

Sumber pembiayaan yang terhad

02

Geografi kampung pedalaman menyukarkan akses infrastruktur.

03

Perkara berkaitan kelulusan tanah adalah di bawah kuasa Kerajaan negeri

04

Tiada program latihan khas untuk Masyarakat Orang Asli (MOA) dan tahap kesediaan MOA untuk adaptasi teknologi masih rendah

CADANGAN PENAMBAHBAIKAN

01

Manfaatkan pusat Latihan Jabatan sedia ada

02

Projek rintis sebelum pelaksanaan dalam skala yang lebih besar

03

Kenalkan teknologi yang bernilai rendah sebelum bergerak ke teknologi tinggi

KUMPULAN 3: KELESTARIAN ALAM SEKITAR

PEMACU: 1

IKHTIAR 9:

MENINGKATKAN PENYERTAAN SYARIKAT
BUMIPUTERA DALAM INDUSTRI BIOJISIM MELALUI
KERJASAMA AWAM-SWASTA

PENYELARAS: UKAS/JPM

PELAKSANA: UKAS, JPM, MITI

TEMPOH: 2025 HINGGA 2026

ISU & CABARAN

CADANGAN PENAMBAHBAIKAN

01

Syarikat pemula Bumiputera hadapi kesukaran mendapatkan dana.

02

Tiada pusat pengumpulan sampah yang berpusat serta tiada polisi bagi pengumpulan dan mobilisasi biojisim untuk minyak sawit di Sabah.

03

Teknologi tempatan tidak mencukupi & bahan mentah terhad

04

Kekurangan tenaga kerja mahir, bergantung kepada kepakaran asing.

01

Pelan komunikasi strategik peringkat negeri.

02

Konsortium Bumiputera dan sokongan pembiayaan.

03

Loji mini ‘waste-to-energy’ sebagai projek perintis.

04

Sokongan TVET untuk bidang biojisim.

KUMPULAN 4: PEMBIAYAAN DAN INSENTIF

PEMACU:1

IKHTIAR 15:

MENGGALAKKAN PENGGUNAAN TEKNOLOGI DAN
PENGELUARAN PRODUK HIJAU OLEH SYARIKAT
BUMIPUTERA MELALUI PEMBIAYAAN DAN
PENYEDIAAN INSENTIF BERSESUAIAN

PENYELARAS: MOF

PELAKSANA: MOF, KKDW, NRES, PETRA, MARA

TEMPOH: 2025 HINGGA 2035

ISU & CABARAN

1

Tiada pembiayaan & inisiatif khusus untuk teknologi dan pengeluaran produk hijau

2

Kurang permintaan dalam pasaran susulan tiada dasar atau penguatkuasaan khusus

3

Kurang R&D tempatan serta kebergantungan kepada teknologi luar

4

Tahap penerimaan produk hijau tidak memenuhi jangkaan pengguna

Mewujudkan permintaan pasaran melalui **dasar perolehan kerajaan** bagi menggalakkan penggunaan teknologi dan pengeluaran produk hijau oleh syarikat Bumiputera.

CADANGAN PENAMBAHBAIKAN

KUMPULAN 4: PEMBIAYAAN DAN INSENTIF

PEMACU: 2

IKHTIAR 2:

MEMPERKENALKAN INSENTIF CUKAI BAGI
MENGGIATKAN AKTIVITI R&D & C&I DALAM
KALANGAN SYARIKAT TEKNO BUMIPUTERA

PENYELARAS: MOF

PELAKSANA: MOF, KUSKOP & MOSTI

TEMPOH: 2025 HINGGA 2026

ISU & CABARAN

1

SOP yang pelbagai di antara Kementerian/agensi pelaksana yang berbeza.

2

Prosedur tuntutan insentif cukai rumit dan lambat – ketidakselaras pengurusan insentif cukai oleh agensi-agensi

Menstruktur semula dan memusatkan pengurusan insentif cukai berkaitan R&D & C&I di bawah satu autoriti tunggal bagi meningkatkan kecekapan, menyelaras kriteria kelayakan, dan memudahkan akses oleh Syarikat Tekno Bumiputera.

CADANGAN
PENAMBAHBAIKAN

KUMPULAN 5: PEMBANGUNAN KEUPAYAAN

PEMACU: 2

IKHTIAR 10:

MENGGALAKKAN BUMIPUTERA MEMANFAATKAN

PLATFORM DIGITAL DAN TEKNOLOGI KEWANGAN

(FINTECH) MELALUI PENYEDIAAN PROGRAM

BERSASAR

PENYELARAS: KD

PELAKSANA: KKDW, KD, MARA

TEMPOH: 2025 HINGGA 2026

ISU & CABARAN

1

Perbezaan pelaksanaan dan keazaman politik di peringkat SUK negeri menyebabkan ketidakseragaman dalam pembiayaan program digital.

2

Kekurangan bakat dalam bidang Fintech serta kadar celik digital yang rendah di kawasan luar bandar menjaskan penyertaan dalam ekonomi digital.

3

Penggunaan AI dalam industri Fintech masih di peringkat awal; program berkaitan seperti Teraju AI perlu diperluas secara nasional.

CADANGAN PENAMBAHBAIKAN

- Memfokus kepada Demand-Need Based Training
- .....
- Program JENDELA yang dipertingkatkan lagi capaian di luar bandar

KUMPULAN 5: PEMBANGUNAN KEUPAYAAN

PEMACU: 2

IKHTIAR 17:

MENINGKATKAN PROGRAM KESEDARAN DAN
LATIHAN PENGGUNAAN TEKNOLOGI DAN

PENDIGITALAN

PENYELARAS: MOSTI

PELAKSANA: MITI, KUSKOP, KKDW, MOSTI, MARA

TEMPOH: 2025 HINGGA 2030

ISU & CABARAN

1

Pembiayaan projek infrastruktur digital di bawah JENDELA yang terhad bagi kawasan luar bandar

2

Kawasan pedalaman masih mengalami masalah capaian internet; inisiatif seperti PLATS hanya tertumpu di negeri Selangor.

3

Ketidakseimbangan kadar celik digital antara komuniti bandar dan luar bandar.

CADANGAN PENAMBAHBAIKAN

- Demand-Need Based Training
- .....
- Program JENDELA yang dipertingkatkan lagi capaian di luar bandar

KESIMPULAN & CADANGAN PENAMBAHBAIKAN

Pelaksanaan dan perbincangan inisiatif telah memberikan gambaran menyeluruh terhadap kemajuan serta pencapaian program, namun masih terdapat ruang penambahbaikan untuk meningkatkan keberkesanan dari semasa ke semasa.

1

Dicadangkan pelaksanaan Sesi Pra-Pemukiman ini turut melibatkan pemain-pemain industri yang telah terlibat dalam Sesi Libat Urus (SLU) Kongres Ekonomi Bumiputera (KEB) 2024, khususnya bagi Kumpulan Penguasaan Teknologi Baharu.

2

Selain itu, **pemantauan berkala** terhadap pelaksanaan inisiatif PuTERA35 perlu dilakukan bagi memastikan keberkesanan dan pencapaian objektifnya.

3

Penglibatan menyeluruh **semua kementerian**, khususnya Kementerian Kewangan dan Kementerian Kesihatan, adalah perlu bagi memastikan sokongan dana dan penggunaan inovasi tempatan.

4

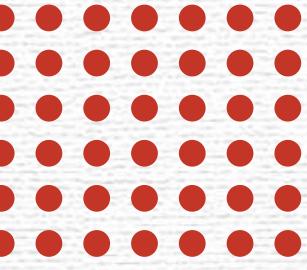
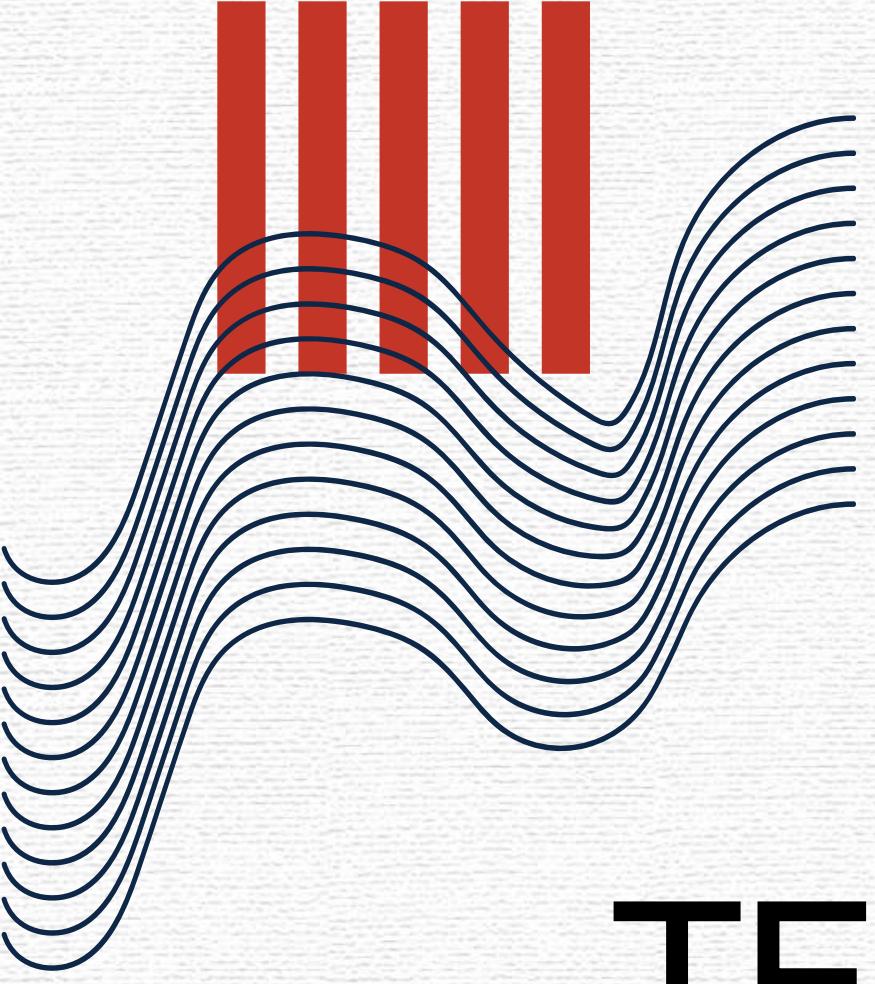
Penglibatan **universiti dan institusi penyelidikan** penting untuk menyokong R&D berterusan serta program latihan bagi meningkatkan daya saing industri Bumiputera.

5

Pemberian **incentif** seperti **subsidi, potongan cukai, dan geran** boleh menggalakkan syarikat Bumiputera untuk melaksanakan/mengaplikasi teknologi moden dalam operasi mereka, seterusnya memperkuuh penggunaan teknologi dalam sektor mereka.

6

Program latihan yang berfokus kepada teknologi baharu dan pengurusan digital akan meningkatkan kecekapan usahawan Bumiputera serta membantu mereka bersaing di peringkat tempatan dan antarabangsa.

TERIMA KASIH

info@venturetech.my

+603 8322 8616

www.venturetech.my

